

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор середньої загальноосвітньої
школи № 90 м. Львова
В. Й. Мохнацька
Наказ № 279 від 14.08.2018 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 144
з безпеки життєдіяльності учнів під час весняних канікул

1. Загальні положення:

- 1.1. Інструкція з безпеки учнів під час весняних канікул поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування учнів на весняних канікулах.
- 1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Головного управління державної пожежної охорони від 30.09.1998 № 348/70.
- 1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання і навички користування медикаментами.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час весняних канікул:

- 2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів перед початком весняних канікул.
  - 2.1.1. Перед початком весняних канікул слід чітко визначити термін початку та завершення канікул.
  - 2.1.2. У разі продовження канікул потрібно телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної закладу або вихователю, наставнику класу для визначення нового терміну канікул.
  - 2.1.3. Ознайомитись із планом проведення канікул у класі, навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.
  - 2.1.4. У разі неможливості через поважні причини або сімейні обставини взяти участь у запланованих заходах або вчасно приступити до навчальних занять після канікул, слід завчасно попередити вихователя або наставника класу, надавши заяву чи медичну довідку, що підтверджує обґрунтованість причини.
- 2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час весняних канікул.
  - 2.2.1. Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко виконувати правила дорожнього руху:
    - рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку;
    - за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, йти назустріч руху транспортних засобів;
    - переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема, підземних і наземних, а у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
    - у місцях із регульованими рухами, слід керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;
    - виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів, упевнivшись, що не наближаються інші транспортні засоби;
    - чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
    - на трамвайніх зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;
    - у разі наближення транспортного засобу зувімкненим проблисковим маячком червоного або синього кольору, чи спеціальним звуковим сигналом, треба утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити й;
    - категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;
    - по проїжджій дорозі на велосипеді рухатися можна тільки дітям, які досягли 16-ти років; мопеди й велосипеди мають бути обладнані звуковим сигналом та світлововертачами: попереду – білого кольору, по боках – оранжевого, позаду – червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; слід чітко дотримуватися правил дорожнього руху;
    - водіям мопедів і велосипедів заборонено: керувати транспортом із несправним гальмом і звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по автомагістралях, коли поряд є велосипедна доріжка; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;
    - заборонено виїжджати на проїжджу частину на інших засобах для катання (скейтборд, самокат, ролики тощо), обирати місце для катання слід на дитячих майданчиках;
    - учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, із якими вони ознайомилися на уроках основ здоров'я, виховних годинах, інших навчальних спеціалізованих установах, предметних уроках;

- дітям заборонено перебувати поблизу залізничних колій без суп дорослих;
  - учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручні або інші пристосування.
- 2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:
- заборонено брати з собою вогненебезпечні предмети, які можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину тощо);
  - користуватися газовою плитою вдома слід тільки із спеціалізованим електричним пристрієм для вимикання і під наглядом дорослих;
  - заборонено використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону тощо); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), використовувати хлопушки; застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння; встановлювати стільці, крісла тощо, конструкції, які виконано з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи;
  - у жодному разі не можна брати на вулиці чи в іншому місці незнайомі чи чужі предмети, зокрема побутову техніку, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах – це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;
  - не наблизатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться струмом. Користуватися електроприладами тільки сухими руками і в присутності батьків. У разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, її іскріння, слід негайно повідомити дорослих;
  - не збиратися біля проходів у громадських установах, на входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;
  - під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, виконувати правила пожежної безпеки;
  - у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму – потрібно негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назавви своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, також свій номер телефону;
  - при появі запаху газу в приміщенні у жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була ввімкнена, й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону; назавви своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію й залишивши свій номер телефону.
- 2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо, учні повинні чітко виконувати правила щодо попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:
- під час канікул заборонено перебувати біля водойм без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей. Коли вода покрита шаром льоду – категорично заборонено ступати на лід для попередження провалювання під нього;
  - заборонено перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;
  - категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
  - уникати вживання в йжі грибів;
  - категорично заборонено брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дики рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;
  - пересуватися слід обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк;
  - на вулиці не варто підходити до обірваних, обвислих проводів або проводів, що стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння – ці проводи можуть бути ще підживлені електростврумом;
  - не слід підходити до щитових, залязти на стовпи з високовольтними проводами – можна отримати удар електростврумом від високовольтних живлень на відстані 5 м;
  - потрібно бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші пристрії справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
  - не можна виходити на дахи багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;
  - не слід підходити до відчинених вікон, мити їх тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;
  - не спускатися в підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища – там може бути отруйний газ;
  - не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
  - слід застосовувати всі знання ѹ правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.
- 2.2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життедіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень із чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:
- не можна розмовляти чи вступати в контакт із незнайомцями, особливо – не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;
  - не підходить до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Скажіть, що не знаєте, і швидко йдіть геть;
  - перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год, до 14-ти років – до 21 год, до 18-ти років – до 22. У темну пору сезону – до настання темряви;
  - діти мають право не відчиняти двері дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець запитує, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро – вони у сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам, а двері незнайомцям не відчиняйте;

- перебувати подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід керуватися толерантними відносинами;
  - не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми; одразу кликати на допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між домами й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть у сторону, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;
  - під час перебування на дискотеці, слід завчасно попередити батьків, щоб зустріли вас після закінчення заходу; керуватися загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку діями чи словами. У разі небезпечної ситуації потрібно звертатися до служби охорони закладу, викликати міліцію за номером 102, зателефонувати батькам;
  - заборонено вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітнім у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповно підлягають кримінальній відповідальності; позбавлення волі непов може бути призначенням строком до 10 років; найбільш суворим примусовим заходом виховного характеру є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;
  - батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;
  - всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» – 800-500-21-80; національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей – 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні).
- 2.2.5. Під час канікул учні повинні виконувати правила з запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:
- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;
  - хворому слід виділити окреме ліжко, посуд, білизну;
  - приміщення потрібно постійно провітрювати;
  - у разі контакту із хворим варто одягати марлеву маску;
  - хворому слід дотримуватися постільного режиму;
  - потрібно вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко виконувати рекомендації лікаря;
  - перед їжею треба мити з милом руки;
  - не їсти брудні овочі та фрукти, ретельно їх мити й ошпарювати;
  - для запобігання захворювань на педикульоз, слід регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не можна користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також передавати іншим свої засоби гігієни. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;
  - заборонено самостійно вживати медикаменти, не рекомендовані лікарем;
  - якщо ви погано почуваєтесь, а дорослих немає поряд, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

3. Вимоги безпеки життедіяльності учнів при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації:

- 3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.
- 3.2. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.
- 3.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю дорослих, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за **телефонами:**
  - 101 – пожежна охорона;
  - 102 – поліція;
  - 103 – швидка медична допомога;
  - 104 – газова служба,
 коротко описати ситуацію, назвати адресу, за якою сталася надзвичайна ситуація, своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.
- 3.4. У разі можливості залиште аварійно небезпечну територію.

ПОГОДЖЕНО:

Відповідальна за організацію роботи з охорони праці
та безпеки життедіяльності

O.K. Ляховська